

Fundusze Europejskie

Система освіти в Польщі

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu

НАДАЄМО БЕЗКОШТОВНІ ПОСЛУГИ

Курси польської мови

на рівні: від A1 до B2

Допомога асистента першого контакту

щодо: індивідуальних питань, пов'язаних з перебуванням та працею в Польщі: системи освіти, охорони здоров'я, соціального забезпечення, включаючи соціальні виплати, транспорту, податків та інших питань повсякденного життя в новій країні, правил продовження легального перебування в Польщі, легальної праці та працевлаштування громадян третіх країн.

Присяжний
переклад
документів

Юридична
консультація

Профільне
навчання

Консультація
психолога

Інтеграційні
зустрічі

Адаптаційні
зустрічі

Допомога в
профорієнтації

ЗАПРОШУЄМО

Шановні пані та панове,

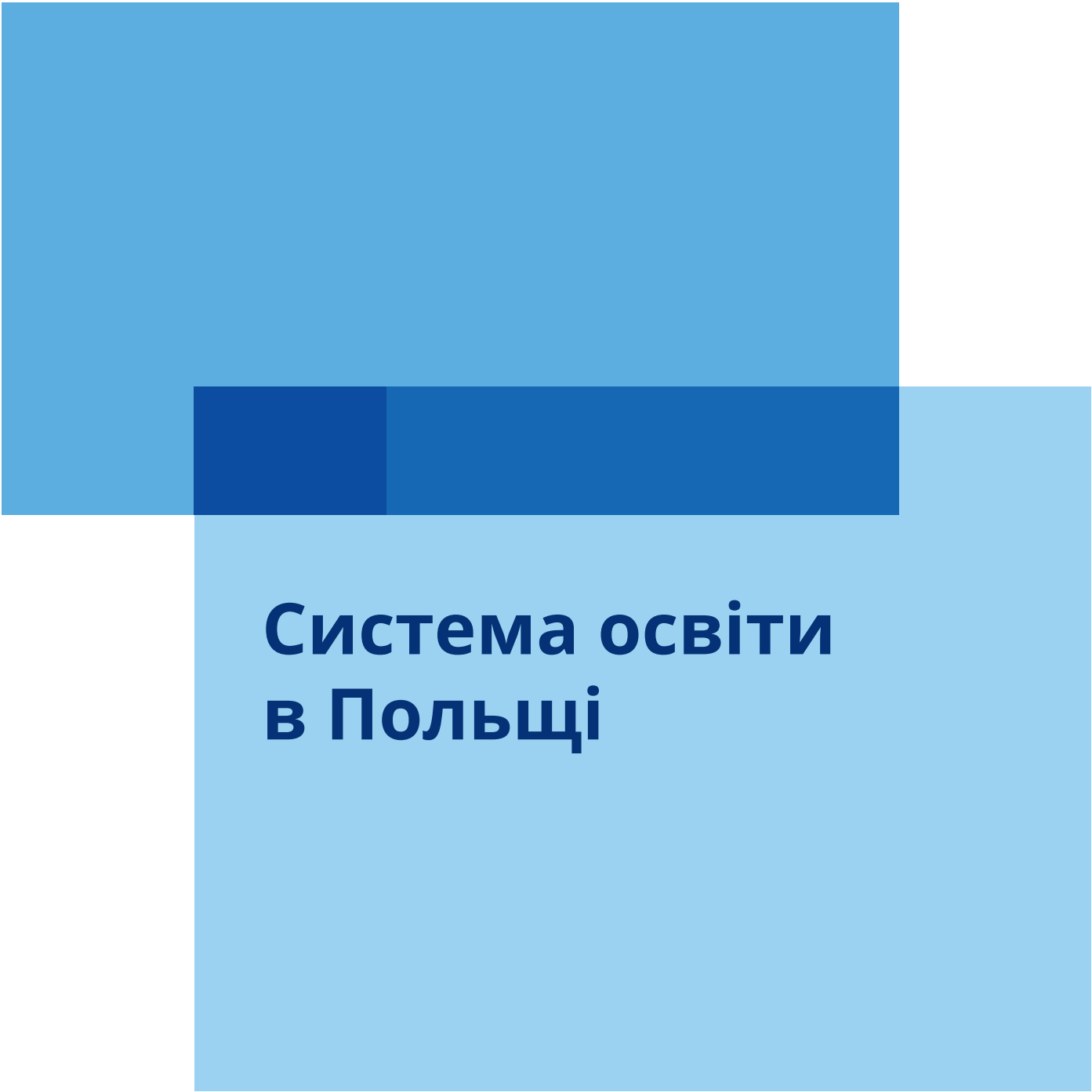
Пропонуємо вашій увазі освітню брошуру про права та обов'язки іноземців, які перебувають у Польщі. Ця публікація підготовлена з метою полегшення Вашого повсякденного життя в новій країні, яка, можливо, стане Вашим новим домом.

Зібрана тут інформація допоможе Вам розібратися в найважливіших аспектах життя в Польщі - як формальних, так і правових, соціальних і звичаєвих. Ми сподіваємося, що інформація, яка в ній міститься, полегшить Вашу адаптацію та повсякденне життя в нашій країні.

Якщо після прочитання брошури у Вас виникнуть сумніви щодо представлених положень або Ви потребуєте додаткової допомоги, радимо звернутися до Центру Інтеграції Іноземців в Зеленій Гурі.(ЦІІ). У ЦІІ ви отримаєте безкоштовну та професійну допомогу від асистентів першого контакту. Крім того, в Центрі можна користуватися комп'ютером та Інтернетом, що може бути корисним при вирішенні офіційних питань або пошуку інформації.

Пам'ятайте, що знання своїх прав та обов'язків має вирішальне значення для вашої повної інтеграції та комфорту в новому середовищі. Бажаємо вам успіхів та удачі в Польщі.

Колектив Центру Інтеграції Іноземців Зелена Гура

Система освіти в Польщі

Обов'язкова освіта

Обов'язкова освіта: у Польщі існує обов'язкова освіта та шкільне навчання - з 7 до 18 років.

Діти віком від 0 до 3 років

• Ясла

Діти можуть відвідувати ясла у віці від 20 тижнів до досягнення ними віку 3 років. Діти можуть перебувати в яслах до 10 годин на день. Продовження перебування дитини понад 10 годин можливе в обґрунтованих випадках. Ясла забезпечують дітей харчуванням, доглядом, освітньою діяльністю, ігровою діяльністю, діяльністю з урахуванням психомоторного розвитку дитини. Плата за перебування дитини в яслах

Система освіти в Польщі

встановлюється органом, у віданні якого перебувають ясла в місті/гміні/повіті, а в недержавних яслах плата встановлюється індивідуально в кожному конкретному закладі. Заклади поділяються на державні - підпорядковані місцевій владі (фінансуються містом/муніципалітетом/районом) та недержавні - підпорядковані, наприклад, приватним особам/фондам/об'єднанням.

Набір до дитячого садка - потрібно подати заяву в електронному або паперовому вигляді. Дати і правила набору в державні ясла визначаються установою, яка здійснює нагляд за дитячими садками в місті або муніципалітеті.

Дати і правила набору в недержавні ясла визначаються суб'єктом, який керує цими яслами.

Перед тим, як записати дитину до дитячого садка, необхідно з'ясувати детальні умови набору до державних і

недержавних дитячих садків, залежно від міста, гміни чи повіту.

• **Дитячий клуб (віком від 1 до 3 років)**

У дитячому клубі може перебувати дитина віком від одного року до трьох років. Це недержавний заклад, що надає послуги з догляду за дітьми. У дитячому клубі забезпечується догляд за дитиною, ігрова діяльність та освітні елементи.

Діти в дитячому клубі можуть перебувати до 10 годин на день. Продовження перебування дитини понад 10 годин можливе в обґрунтованих випадках. Умови прийому дітей до дитячого клубу визначаються суб'єктом господарювання, у віданні якого перебуває заклад.

Діти віком від 3 до 6 років

Дитячий садок

Дитячий садок можуть відвідувати діти віком від 3 до 6 років.

Дитячі садки поділяються на державні та недержавні.

Батьки/законні опікуни обирають дитячий садок, який буде відвідувати їхня дитина - дитячі садки не підлягають правилу районування (районування, тобто вимога, що місце проживання визначає прийом до дитячого садка).

Дошкільна освіта у віці (3 - 5 років) не є обов'язковою - це добровільна форма догляду за дитиною.

Форми надання дошкільної освіти:

- дитячі садки,
- дошкільні підрозділи при початкових школах
- дошкільні навчально-виховні комплекси,
- дошкільні пункти.

У дошкільних закладах діти розвивають соціальні навички, вивчають основи письма, читання, рахування, іноземну мову, а також музику, ритміку, малювання. Набір до дитячого садка відбувається в електронному та паперовому вигляді. Важливо з'ясувати, які конкретні умови набору в державні та недержавні дитячі садки в залежності від міста, гміни або району.

Набір в дитячі садки зазвичай починається в березні на навчальний рік, який починається на початку вересня. Якщо у вас виникли проблеми з пошуком вільного місця в державному дитячому садку, вам слід звернутися до органу, у віданні якого знаходиться дитячий садок. Дошкільна освіта відбувається протягом усього року, за винятком канікул,

встановлених органом, який керує дошкільним закладом.

Державні дитячі садки закриваються один раз на рік під час літніх канікул на 1 місяць (липень або серпень). У цей час можна користуватися послугами чергових груп в інших дитячих садках.

Школа-садок

У віці шести років дитина зобов'язана закінчити один рік дошкільної підготовки (так зване «нульове навчання»), оскільки останній період відвідування дитячого садка служить для підготовки дитини до вступу до школи.

Відвідування дитиною дошкільного закладу є безкоштовним.

Загальна інформація про організацію навчального року в польській системі освіти:

Під час набору до початкової школи діє принцип районування, тобто прийом до школи визначається за місцем проживання. Школа зобов'язана забезпечити місце в школі для дітей, які проживають у відповідному регіоні. Учні приймаються до школи на підставі документів, а саме: заяви або анкети, декларації про місце проживання дитини

або підтвердження зареєстрованої адреси дитини, копії свідоцтва про народження/паспорта дитини, песеля дитини та посвідчення особи одного з батьків/законного опікуна дитини. Залежно від школи, можуть знадобитися й інші документи. Якщо учень бажає відвідувати школу, яка не охоплює його/її місце проживання, то зарахування дитини до такої школи можливе також на підставі вищезазначених документів, але в школі повинні бути вільні місця. Запис до початкової школи проводиться в електронному вигляді.

Організація навчального року та навчання в школі

1. Навчальний рік та організація занять

- Навчальний рік триває з **1 вересня по 30 червня**.
- Навчання відбувається з **понеділка по п'ятницю**.
- **Один урок триває 45 хвилин**.
- Учні мають перерви між уроками, тривалість яких зазвичай становить **від 10 до 20 хвилин** (включаючи обідню перерву).

2. Харчування

- У більшості шкіл є **шкільні їдальні**, де можна придбати обіди для учнів.

3. Шкільна група продовженого дня

- Учні початкової школи, особливо в I-III класах, можуть користуватися **спільним приміщенням школи**, де вони проводять час до або після уроків, поки їх не заберуть батьки або законні опікуни.

4. Шкільні оплати

- У школах існує плата за навчання, яку сплачують батьки або законні опікуни учнів у встановлені терміни.
- Найпоширеніші з них включають
 - **Внесок до Батьківської ради** (орган, що представляє батьків учнів у школі),
 - **Страхування дітей** (є обов'язковим у більшості шкіл),
 - **Класні внески** (наприклад, на організаційні потреби класу, які встановлюються класним керівником за погодженням з батьками).
- Зверніть увагу, що деякі збори **можуть бути добровільними**, хоча школи рекомендують їх сплачувати.

5. Залучення батьків до шкільного життя

- Батьки або законні опікуни мають можливість **брати активну участь у житті школи та класу**, який відвідує їхня дитина.
- Ця співпраця має відбуватися за погодженням з класним керівником.

6. Система оцінювання

- **У 0 та I-III класах** використовуються **описові оцінки**, щоб показати прогрес дитини у навчанні та поведінці.
- **У IV-VIII класах** застосовується **числова шкала оцінювання від 1 до 6 (від найнижчого до найвищого):**
 - 1 - неприйнятно,
 - 2 - прийнятно
 - 3 - задовільно
 - 4 - добре
 - 5 - дуже добре
 - 6 - відмінно.
- Вчителі зобов'язані оцінювати успішність учнів на постійній основі. Наприкінці півріччя та навчального року виставляються **підсумкові оцінки з кожного предмета**.

7 Оцінка поведінки

- Поведінка учнів оцінюється за наступною шкалою (від найгіршого до найкращого):
 - гідна осуду,

- невідповідна,
- правильна,
- хороша,
- дуже добре,
- зразкова.

Перебіг навчального року

- 1. Початок навчального року** - 1 вересня (або будь-який інший день на початку вересня, визначений Міністерством освіти).
- 2. Національний день освіти (День вчителя)** - 14 жовтня.
- 3. День всіх святих** - 1 листопада (вихідний від навчання).
- 4. День національної незалежності** - 11 листопада (вихідний).
- 5. Святкові канікули (зимові канікули)** - 23 грудня - 1 січня.
- 6. Різдвяні канікули** - 24-26 грудня.
- 7. Новий рік** - 1 січня (вихідний).
- 8. Свято Трьох Королів** - 6 січня (вихідний).
- 9. Зимові канікули** - двотижневі зимові канікули (дата залежить від воєводства, встановлюється Міністерством освіти).
- 10. Великдень (державні свята)** - кілька вихідних днів під час Великодніх свят

(березень або квітень - рухомі свята).

11. День праці - 1 травня (вихідний).

12. 3 травня День Конституції - 3 травня (вихідний).

13. Кінець навчального року - в

останній тиждень червня (точна дата встановлюється Міністерством освіти).

14. Літні канікули - липень і серпень.

Увага!

Детальний розклад навчального року, державні свята та дати канікул можна знайти на сайті школи, де навчається ваша дитина, а також в оголошеннях Міністерства освіти.

Методи та інструменти комунікації зі школою

Школи запрошують батьків/законних опікунів учнів до активної комунікації. На додаток до таких форм, як контакти з учителями та зустрічі з батьками/законними опікунами учнів, існують електронні додатки, які полегшують комунікацію між школою та учнями і батьками/законними опікунами. Електронні інструменти замінили класичний журнал з оцінками та відвідуванням учнів і пропонують

віддалений доступ до шкільного журналу. Прикладами є електронний журнал Librus та Vulcan. Ці системи дають можливість спілкуватися з учителем і дізнаватися останні новини зі школи. Системи також підтримують навчальний процес через можливість перевірки, наприклад, термінів і тем домашніх завдань, дат тестів або проміжних іспитів. Додатки надають можливість контролювати найважливіші елементи навчання, такі як доступ до оцінок та відвідуваності учня, можливість перевірити розклад та номер класу. Доступ до додатків можна отримати як через комп'ютер, так і через мобільний пристрій.

Початкова школа

Початкова шкільна освіта є обов'язковою для дітей у віці 7 років (хоча діти у віці 6 років також можуть піти до початкової школи за умови надання висновку психолого-педагогічної консультації за заявою батьків/законних представників). Початкова школа поділяється на 2 етапи:

- 1 - 3 класи (раннє навчання),
- 4 - 8 класи (предметне навчання).

Підручники в початковій школі є безкоштовними і учні отримують їх у школі на тимчасове користування (їх потрібно повернути в кінці навчання), тоді як

зошити видаються учневі (не підлягають поверненню).

У початковій школі учні мають можливість вивчати 2 сучасні іноземні мови.

У восьмому класі в кінці навчального року проводиться іспит за восьмий клас. Його повинен скласти кожен учень - це є обов'язковою умовою для закінчення початкової школи. Іспит охоплює чотири предмети, які є обов'язковими: польська мова, математика, іноземна мова та предмет на вибір: біологія, хімія, фізика, географія або історія.

Результати іспиту за восьмий клас, разом з оцінками в атестаті про закінчення початкової школи, є підставою для вступу на наступний етап середньої освіти.

Середні навчальні заклади

Середня загальна освіта

Для молоді

Ліцей - це 4-річна загальноосвітня школа, в якій навчання відбувається відповідно до загальноосвітньої базової програми.

Навчання в ліцеї готує учня до здачі іспиту на атестат зрілості. Іспит на атестат зрілості не є обов'язковим. Позитивний результат іспиту на атестат зрілості необхідний для

подальшого етапу навчання - навчання у вищому навчальному закладі Польщі. Закінчення загального ліцею веде до отримання середньої освіти (без здобуття конкретної професії).

Для дорослих

Ліцей для дорослих призначений для осіб, яким виповнилося 18 років або яким виповниться 18 років у календарному році, в якому вони вступають до ліцею. В ліцеї для дорослих навчаються особи, які перервали навчання на більш ранній стадії і мають намір поповнити свою освіту. Форма навчання: очна або заочна.

Випускний іспит

Іспит не є обов'язковим; випускники середніх шкіл самі вирішують, чи складати їм іспит. Іспит на атестат зрілості складається з 2 частин: письмової та усної. Іспит включає обов'язкові предмети та обрані додаткові предмети.

Технікум

Технікум - це 5-річний навчальний заклад після середньої школи, де навчання відбувається відповідно до основної навчальної програми та основної навчальної програми для підготовки за обраною робітничою професією. Під час навчання студент вивчає загальноосвітні

та професійні предмети. Навчання складається з теоретичних занять та практичних занять з певної професії. Учні технікуму повинні пройти обов'язкову виробничу практику.

Після закінчення технікуму випускники отримують професійну кваліфікацію за обраною професією і можуть працевлаштуватися, а також можуть скласти іспит на атестат зрілості і мають можливість вступити до вищого навчального закладу.

Під час навчання в технікумі учні складають зовнішній державний іспит для отримання кваліфікації техника.

Професійний іспит

Професійний іспит полягає в отриманні випускником технікуму професійних кваліфікацій, кількість яких визначається основною навчальною програмою з професії та відповідно до кваліфікаційних характеристик професій професійно-технічної освіти.

Фаховий іспит є зовнішнім іспитом і може проводитися протягом усього навчального року.

Професійно-технічне училище першого ступеня

Для того, щоб розпочати навчання в

професійно-технічному училищі першого ступеня, учень повинен мати атестат про повну загальну середню освіту.

Навчання триває 3 роки і включає в себе загальну та професійну освіту відповідно до класифікації професій професійної освіти.

Практична професійна підготовка може проходити в школі, у роботодавців у центрах професійної підготовки або в закладах додаткової освіти.

Після завершення навчання та складання професійного іспиту або іспиту на звання майстра виробничого навчання випускник професійно-технічного навчального закладу першого ступеня отримує диплом про професійну освіту або відповідне свідоцтво майстра виробничого навчання та базову професійну підготовку.

Якщо випускник бажає продовжити навчання і хоче отримати диплом техника, він може продовжити навчання в гімназії або в професійному училищі.

Після закінчення професійної школи випускник може або почати працювати, або продовжити навчання в професійній школі другого рівня.

Професійно-технічне училище другого ступеня

Навчання триває 2 роки і призначене

для випускників професійно-технічного училища першого ступеня, які склали професійний іспит на першу кваліфікацію за професією, що викладається в професійно-технічному училищі другого ступеня.

Учні складають зовнішній державний іспит, який проводить районна екзаменаційна комісія.

Після закінчення навчання та складання професійного іспиту випускник отримує звання техника, середню професійну освіту і може скласти іспит на атестат зрілості.

Спеціальні школи

Підставою для включення учня в систему спеціальної опіки та навчання є рішення про необхідність спеціальної освіти.

Довідка видається державною психолого-педагогічною консультацією. У спеціальних школах також навчаються учні, які мають свідоцтво про інвалідність.

Система спеціальної освіти складається з наступних закладів

- спеціальні дитячі садки,
- спеціальні початкові школи
- спеціальні середні школи (загальноосвітні школи, технікуми, гімназії, ліцеї, ліцеї-інтернати, вищі навчальні заклади).

Поліцейські школи

Поліцейська школа дозволяє особам із

середньою освітою отримати диплом, що підтверджує професійну кваліфікацію. Закінчення поліцеальної школи дає можливість отримати професійний диплом після складання відповідного іспиту. Поліцеальні школи поділяються на державні та недержавні. Навчання триває від 1 року до 2,5 років. Студенти поліцеальних шкіл будуть складати такі ж професійні іспити, як і студенти професійних училищ та технікумів.

Іноземці в польських школах

Іноземці приймаються до польських шкіл на підставі таких документів, як:

- атестат про повну загальну середню освіту або інший документ, що підтверджує завершення етапу навчання за кордоном,
- письмова заява про загальну кількість років навчання - подається батьками/законними опікунами дитини або повнолітнім учнем (у випадках, коли попередня освіта не може бути підтверджена документально).

Учень приймається до школи на основі співбесіди. Якщо учень не володіє польською мовою, співбесіда проводиться

іноземною мовою, якою володіє учень, або за допомогою особи, яка володіє мовою країни походження учня.

Документи учня повинні бути перекладені на офіційну мову країни (присяжний переклад не вимагається).

У випадку іспиту за восьмий клас та іспиту на атестат зрілості іноземці мають право на відповідні форми та умови складання іспиту. Необхідно отримати висновок педагогічної ради або висновок психолого-педагогічної консультації (інший екзаменаційний лист, більша тривалість іспиту, можливість використання двомовного словника).

Іноземні учні приймаються до загальноосвітніх шкіл на підставі документів у випадку загальної середньої школи та на підставі документів і медичної довідки про відсутність протипоказань за станом здоров'я для проходження практичного професійного навчання в технікумі, професійно-технічного училища першого ступеня, професійно-технічного училища другого ступеня, поліцеальної школи.

Умовою вступу до середньої школи є наявність вільних місць у школах. Компетентним органом у справах

визнання освіти, отриманої за кордоном, є Любуське управління освіти. Детальну інформацію можна знайти в Управлінні шкільної освіти в Гожуві Великопольському (веб-сайт <https://ko-gorzow.edu.pl/> вкладка «Załatwianie sprawach»):

Іноземні студенти також можуть скористатися додатковими формами підтримки в школах:

Додаткові уроки польської мови:

Іноземці, які підлягають обов'язковому шкільному навчанню або обов'язковій освіті, можуть скористатися додатковими уроками польської мови. Уроки польської мови організовуються в школах і тривають щонайменше 2 години на тиждень.

Додаткові компенсуючі заняття:

Іноземці можуть відвідувати додаткові компенсуючі заняття, якщо вчитель визначить, що є необхідність ліквідувати

розбіжності в навчальній програмі з певного предмета. Заняття проводяться в індивідуальній та груповій формі. Тривалість занять - один урок на тиждень.

ДЕ ШУКАТИ ІНФОРМАЦІЮ ПРО НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ?

Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wielkopolskim

Ul. Jagiellończyka 10

66-400 Gorzów Wlkp.

[HTTPS://KO-GORZOW.EDU.PL/](https://ko-gorzow.edu.pl/)

Delegatura Kuratorium Oświaty w Zielonej Górze

65-057 Zielona Góra, ul. Podgórna 5
(будівля районної адміністрації, 3-й поверх, к. 335)

Практичні поради щодо навчальних закладів слід шукати за допомогою наведеної нижче таблиці з корисними кодами QR:

Визнання освіти, отриманої за кордоном	Любуське управління освіти	Перелік психолого-педагогічних консультацій	Дані про навчальні заклади	сайт szkota.info.pl
				

ВАЖЛИВО

Зверніть увагу: навчальна брошура не є джерелом права.

Автори доклали всіх зусиль для того, щоб зміст брошури відповідав чинному законодавству. Однак слід мати на увазі, що в публікації розглядаються типові ситуації та найпоширеніші випадки, тому вона не може бути повністю застосовна до індивідуальних випадків.

Кількість і тип документів, які можуть вимагати адміністративні органи в ході процедури легалізації перебування і праці в Польщі, а також у справах, пов'язаних з охороною здоров'я та освітою, можуть відрізнятися від зазначених у брошурі, в залежності від конкретного випадку.

У разі будь-яких сумнівів рекомендується:

- звернутися до відповідного адміністративного органу (наприклад, до Воєводського управління, Управління у справах іноземців)
- ознайомитися з законодавством,
- скористатися безкоштовною допомогою Центру Інтеграції Іноземців в Зеленій Гурі.

РОЗРОБНИК:

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
W ZIELONEJ GÓRZE

Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze

wupzielonagora.praca.gov.pl

НА ПОТРЕБИ:

CENTRUM
INTEGRACJI
CUDZOZIEMCÓW ZIELONA GÓRA

КОНТАКТИ:

НАВЧАЛЬНА БРОШУРА

БЕЗКОШТОВНИЙ ЕКЗЕМПЛЯР

PIK 2025

Публікація видана в рамках проєкту: «Твоя доля у твоїх руках - соціальна та професійна підтримка іноземців». Проєкт співфінансується Європейським соціальним фондом Плюс, в рамках програми «Європейські фонди для Любуського регіону 2021-2027», Пріоритет 6 Європейські фонди на підтримку громадян, Захід 6.12 Інтеграція громадян третіх країн.

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu